

*O'ktamov Madadjon O'ktam o'g'li**Shahrisabz davlat pedagogika instituti**"Informatika va uni o'qitish metodikasi" kafedrası o'qituvchisi**oktamovm03@mail.ru (91) 322-10-03**Temirshoyeva Durdona Bobomurod qizi**Shahrisabz davlat pedagogika instituti**"Matematika" yo'nalishi talabasi**temirshoyevad@gmail.com (91) 450-45-82***BOBUR ILMIY VA MA'NAVIY MEROSI YOSHLAR NIGOHIDA**

Annotatsiya. Zahiriddin Muhammad Bobur - buyuk shoir, davlat arbobi va tarixchi bo'lib, uning ilmiy va ma'naviy merosi yoshlar uchun bebaho manba hisoblanadi. Uning she'riyati insoniy fazilatlar, vatanparvarlik va adolatni targ'ib etadi. Boburning "Boburnoma" asari tarixiy va adabiy jihatdan muhim bo'lib, unda o'sha davrning ijtimoiy, siyosiy va madaniy hayoti aks etgan. Bugungi yoshlar Bobur merosidan ilhomlanib, o'z ma'naviy va ilmiy taraqqiyotiga hissa qo'shishlari mumkin.

Kalit so'zlar. Zahiriddin Muhammad Bobur, ilmiy va ma'naviy meros, yoshlar, tarix, adabiyot, vatanparvarlik, madaniyat, adolat, ilm-fan, tarbiyaviy ahamiyat.

Annotation. Zahiriddin Muhammad Babur is a great poet, statesman and historian, whose scientific and spiritual heritage is an invaluable resource for young people. His poetry promotes human virtues, patriotism, and justice. Bobur's work "Boburname" is of historical and literary significance and reflects the social, political and cultural life of that time. Today's youth can be inspired by Babur's heritage and contribute to their spiritual and scientific development.

Keywords. Zahiriddin Muhammad Babur, scientific and spiritual heritage, youth, history, literature, patriotism, culture, justice, science, educational significance

Аннотация. Захириддин Мухаммад Бабура – великий поэт, государственный деятель и историк, научное и духовное наследие которого является бесценным ресурсом для молодежи. Его поэзия пропагандирует человеческие добродетели, патриотизм и справедливость. Произведение Бобура «Бобурнаме» имеет историческое и литературное значение и отражает общественную, политическую и культурную жизнь того времени. Сегодняшняя молодежь может вдохновиться наследием Бабура и внести свой вклад в свое духовное и научное развитие.

Ключевые слова. Захириддин Мухаммад Бабура, научное и духовное наследие, молодежь, история, литература, патриотизм, культура, справедливость, наука, просветительское значение.

Zahiriddin Muhammad Bobur o'zining ilmiy va ma'naviy merosi bilan nafaqat Hindiston, balki butun Markaziy Osiyo va jahon tarixida katta iz qoldirdi. Bobur o'zining shaxsiy tajribalarini, ilmiy bilimlarini va ma'naviy qadriyatlarini ko'plab asarlarida aks ettirgan. Uning ilm-fan, san'at, adabiyot va falsafaga bo'lgan e'tibori yoshlar uchun katta ilhom manbai hisoblanadi. Bobur ilmiy va ma'naviy merosi biz yoshlar nigohida qanday ko'rinishlar bilan baholanadi?

Birinchidan, Bobur o'zining "Boburnoma" asarida nafaqat siyosiy faoliyati, balki ilmiy va madaniy qarashlarini ham bayon etgan. Bobur ilmga juda katta ahamiyat bergan va u o'z asarlarida shaxsiy o'qish va yozishga bo'lgan intilishlarini ko'rsatgan. U o'zining yoshligidan Fors va turk tilini yaxshi o'rgangan, matematikani, geografini va tarixni o'rgangan. Boburiylar imperiyasida ilm-fan va madaniyatga katta e'tibor qaratilgan, bu esa yoshlarni o'z ilmiy qiziqishlarini rivojlantirishga rag'batlantirgan.

Boburning ma'naviy merosi ham yoshlar uchun muhim o'rin tutadi. Bobur o'zining hukmronligi davrida, madaniyat va san'atni rivojlantirishga intilgan. Bobur Hindiston va Mo'g'ul madaniyatlarini uyg'unlashtirgan. Uning hukmronligi ostida adabiyot, musiqiy san'at, arxitektura va boshqa san'at turlari rivojlandi. Boburiylar imperiyasida qurilgan mashhur inshootlar va bog'lar bu ma'naviy merosni yanada boyitgan. Shuningdek Boburning ilmiy va ma'naviy qarashlari yoshlar uchun muhim ahamiyatga ega. U har bir insonni o'zining ilmiy rivojlanishiga erishishga, madaniyatga hurmat bilan qarashga va o'zining ma'naviy qadriyatlarini hurmat qilishga chaqirgan. Uning "Boburnoma" asari tarixiy va ilmiy manba sifatida katta ahamiyatga ega bo'lib, unda Markaziy Osiyo va Hindistonning iqlimi, tabiati, hayvonot va o'simlik dunyosi haqida batafsil ma'lumotlar berilgan. Uning ishlari, tarixiy tajribalari va madaniy merosi yoshlarni nafaqat ilm-fan sohasida, balki axloqiy va ma'naviy nuqtai nazardan ham rivojlantirishga xizmat qiladi. Boburiylar sulolasi asos solgan ilmiy va madaniy an'analari keyinchalik Hindistonda taraqqiyotga yo'l ochdi. Boburiy hukmdorlar Akbar, Jahongir va Shoh Jahon ilm-fan, adabiyot va san'atni rivojlantirishga katta e'tibor qaratgan. Bobur tomonidan boshlangan bog'dorchilik an'analari, masalan, Agra va Lahordagi mashhur bog'lar, keyinchalik Hindiston madaniyatining bir qismiga aylangan. Bundan ko'rinib turganidek, Bobur o'zining vaqtida nafaqat harbiy va siyosiy, balki madaniy va ilmiy sohalarda ham katta iz qoldirgan. Boburiylar imperiyasining mustahkamlanishi, ilm-fan va madaniyatni rivojlantirish borasidagi ishlar, yoshlarning jamiyatdagi roli va qadriyatlarni o'zgartirishga, ilm va ma'naviyatni keng tarqatishga xizmat qildi. Bu meros bugungi kunda ham yoshlarni o'qishga, ilmga, san'atga va ma'naviyatga e'tibor qaratishga undaydi.

An'anaviy o'qish va ilm olishni o'zida aks ettirgan Bobur yoshlar uchun juda muhim bir namunadir. Uning hayoti va faoliyati, bilim olishga bo'lgan ehtiyoji va ma'naviy qadriyatlarni rivojlantirishdagi ulkan roli yoshlarni rag'batlantiradi. Bugungi kunda Boburning ilmiy va ma'naviy merosi o'zgarib borayotgan jamiyatda yoshlarni to'g'ri yo'naltirish, ma'naviy boylikka erishish va ilmni qadrlashga yordam beradi. Xulosa qilib aytganda, Zahiriddin Muhammad Boburning ilmiy va ma'naviy merosi yoshlar nigohida o'rganilishi kerak bo'lgan muhim bir yo'nalishdir. Uning asarlari va faoliyati yoshlar uchun ilm va ma'naviyatga bo'lgan qiziqishni oshirish, axloqiy qadriyatlarni rivojlantirish va jamiyatda ijobiy o'zgarishlarni yuzaga keltirish uchun katta imkoniyatlar yaratadi. Boburning merosi yoshlar uchun ilhom manbai, tarixiy shaxs sifatida ahamiyatini davom ettirmoqda.